

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärke:

Vabariigi Valitsus
korraldus
tervikekst
12.04.2022
30.06.2022
RT III, 07.04.2022, 6

Karantiini kehtestamine COVID-19 haiguse diagnoosiga või positiivse testi tulemusega isikutele ja nende isikutega lähikontaktis olnud isikutele

Vastu võetud 28.05.2021 nr 212
[RT III, 29.05.2021, 1](#)
jõustumine 01.06.2021

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
01.06.2021	RT III, 01.06.2021, 8	02.06.2021
15.07.2021	RT III, 16.07.2021, 2	19.07.2021
13.08.2021	RT III, 13.08.2021, 1	01.09.2021
23.08.2021	RT III, 23.08.2021, 1	26.08.2021
27.08.2021	RT III, 27.08.2021, 1	29.08.2021, kehtib kuni 27.11.2021
17.09.2021	RT III, 17.09.2021, 3	20.09.2021
24.09.2021	RT III, 24.09.2021, 3	27.09.2021
30.09.2021	RT III, 01.10.2021, 1	03.10.2021, kehtib kuni 26.10.2021
15.10.2021	RT III, 15.10.2021, 2	18.10.2021
21.10.2021	RT III, 21.10.2021, 3	01.11.2021
11.11.2021	RT III, 12.11.2021, 2	15.11.2021
09.12.2021	RT III, 09.12.2021, 2	10.12.2021
23.12.2021	RT III, 28.12.2021, 2	01.02.2022
06.01.2022	RT III, 07.01.2022, 1	10.01.2022
20.01.2022	RT III, 21.01.2022, 3	24.01.2022
04.02.2022	RT III, 04.02.2022, 2	07.02.2022
15.03.2022	RT III, 15.03.2022, 2	16.03.2022
07.04.2022	RT III, 07.04.2022, 4	12.04.2022

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 alusel ning arvestades § 27 lõike 1 punktides 1 ja 2 ning § 28 lõikes 8 sätestatud kehtestada isikute karantiinis viibimise nõuded, et vältida ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 haiguskoldest väljapoole levikut, järgmiselt:
[\[RT III, 01.06.2021, 8- jõust. 02.06.2021\]](#)

1. Isikul, kellel on diagnoositud COVID-19 haigus või kellel tervishoiuteenuse osutaja tehtud SARS-CoV-2 RT-PCR või SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi tulemus on positiivne (edaspidi *haige*), on keelatud alates diagnoosimisest või testi tulemuse teada saamisest kuni tervenemiseni lahkuda oma elukohast või püsivast viibimiskohast. Elukoha või püsiva viibimiskohana mõistetakse ka varjupaiga- ja turvakoduteenuse osutamise kohta. Isiku tervenemise üle otsustab arst.

1¹. Punktis 1 nimetatud piirangut ei kohaldata tervishoiuteenuse osutaja töötaja suhtes, kes tööandja otsusel täidab edasilükkamatuid tööülesandeid ja kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) isiku COVID-19 haiguse sümptomid on taandumas;
 - 2) isik võtab kasutusele Terviseameti kehtestatud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.
- [\[RT III, 04.02.2022, 2- jõust. 07.02.2022\]](#)

2. Punktis 1 nimetatud piirang ei kehti, kui haige on saanud tervishoiutöötaja, politseiametniku või päästeametniku korralduse lahkuda elukohast või püsivast viibimiskohast, kui tervishoiutöötaja on suunanud ta tervishoiuteenust saama, või tema elu või tervist ohustava hädajuhtumi korral.

3. Isikul, kes elab haigega koos, viibib temaga püsivalt samas viibimiskohas või on muul viisil olnud haigega lähikontaktis (edaspidi *lähikontaktne*), on keelatud oma elukohast või püsivast viibimiskohast lahkuda 7-kalendripäevase perioodi jooksul. Isikul, kes elab haigega koos või viibib temaga püsivalt samas viibimiskohas, hakatakse 7-kalendripäevast perioodi arvestama haige sümptomite tekkest või haige sümptomite puudumisel haige punktis 1 nimetatud SARS-CoV-2 positiivse testi tegemise päevast arvates. Isikul, kes on olnud muul viisil haigega lähikontaktis, hakatakse 7-kalendripäevast perioodi arvestama haigega viimasest lähikontaktis olemisest arvates.

[RT III, 07.01.2022, 1- jõust. 10.01.2022]

3¹. Isiku puhul, kes osaleb koolieelse lasteasutuse, üldhariduskooli või kutseõppeasutuse (edaspidi *haridusasutus*) õppe- ja kasvatustegevuses ja kelle SARS-CoV-2 RT-PCR testi tulemus on positiivne, edastab Terviseamet testi tegemise aja, isiku ees- ja perekonnanime ning nakkusohtliku perioodi andmed haridusasutuse juhile või tema määratud isikule ning üldhariduskooli või kutseõppeasutuse koolitervishoiuteenuse osutajale, kes tuvastavad isikuga lähikontaktis olnud isikute nimed ja lähikontakti aja ning edastavad nimetatud teabe Terviseametile.

[RT III, 12.11.2021, 2- jõust. 15.11.2021]

3². Haridusasutuse juhi määratud isiku töö- või ametiülesannetes peab olema sätestatud õigus töödelda punktis 3¹ nimetatud ülesande täitmise raames saadud andmeid ja temaga peab olema sõlmitud konfidentsiaalsuskokkulepe.

[RT III, 12.11.2021, 2- jõust. 15.11.2021]

3³. Haridusasutuse juhil on keelatud punktis 3¹ sätestatud nõuete täitmisel isikuandmeid säilitada kauem kui kaks tööpäeva nende saamisest, välja arvatud juhul, kui isik annab selleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) artikli 4 punktile 11 ja artiklile 7 vastava nõusoleku või esineb muu õiguslik alus isikuandmete säilitamiseks isikuandmete kaitse üldmääruse kohaselt.

[RT III, 12.11.2021, 2- jõust. 15.11.2021]

4. Punktis 3 nimetatud piirangut ei kohaldata, kui lähikontaktisel puuduvad COVID-19 haiguse sümptomid ning kui esinevad järgmised asjaolud:

1) kui ta on saanud tervishoiutöötaja, politseiametniku või päästeametniku korralduse lahkuda elukohast või püsivast viibimiskohast;

2) kui ta lahkub oma elukohast või püsivast viibimiskohast siis, kui tervishoiutöötaja on suunanud ta tervishoiuteenust saama, või tema elu või tervist ohustava hädajuhtumi korral;

3) kui ta on tervishoiutöötaja, kes tööandja otsusel täidab edasilükkamatuid tööülesandeid;

4) kui ta on isik, kes tööandja otsusel ja Terviseameti nõustamisel täidab edasilükkamatuid tööülesandeid ning kellel ei oleks võimalik või oleks tõsiselt häiritud riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse ülesande täitmine;

5) kui alapunktis 4 nimetatud isik on elutähtsa teenuse toimepidevuse tagaja, siis võib ta täita edasilükkamatuid tööülesandeid üksnes tööandja otsusel ja viimase kirjalikult põhjendatud ettepanekul ning hädaolukorra seaduse §-s 36 nimetatud asutuse või kohaliku omavalitsuse üksuse kooskõlastusel ja Terviseameti nõustamisel;

6) kui ta hangib elukoha või viibimiskoha läheduses igapäevaseks toimetulekuks hädavajalikku põhjusel, et muul viisil ei ole see võimalik;

7) kui tal on välistatud igasugune kontakt temaga samas elukohas elava või viibimiskohas viibiva haigega;

8) kui ta viibib õues ja väldib täielikult kontakti teiste inimestega;

8¹) kui sportlane või delegatsiooni liige osaleb Eestis toimivald rahvusvahelise spordiorganisatsiooni võistluskalendrisse kantud kõrge sportliku tasemega rahvusvahelisel tiitlivõistlusel, kus vähemalt pooled osalejad on saanud välisriikidest ja mille kohta on Kultuuriministeerium spordiorganisatsiooni taotluse alusel andnud hinnangu ja Terviseamet heaks kiitnud võistluse riskide maandamise plaani ning sportlane või delegatsiooni liige järgib rahvusvahelise spordialaliidu kinnitatud nõudeid ja tema riskide maandamise plaanis nimetatud testide tulemused on olnud negatiivsed ja ta järgib keeldu lahkuda oma elukohast või viibimiskohast, välja arvatud treeningtegevuseks, võistlustegevuseks, riiki saabumiseks või riigist lahkumiseks;

[RT III, 17.09.2021, 3- jõust. 20.09.2021]

8²) [kehtetu -RT III, 01.10.2021, 1-kehtis kuni 26.10.2021]

9) kui ta on kuni 18-aastane (kaasa arvatud) või 2021/2022. õppeaasta kestel 19-aastaseks saav lähikontaktne, kelle lähikontakt leidis aset lapsehoiuteenuse osutamisel, koolieelses lasteasutuses, üldhariduskoolis, kutseõppeasutuses, huvikoolis või noorsootöösasutuses või huvitegevuses. Käesolevas alapunktis on lähikontaktseks ka isik, kes puutus kokku isikuga, kelle enesetestimiseks mõeldud SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi tulemus on positiivne.

[RT III, 04.02.2022, 2- jõust. 07.02.2022]

10) [kehtetu -RT III, 04.02.2022, 2- jõust. 07.02.2022]

5. Punktides 3 ja 4 sätestatud ei kohaldata lähikontaktse suhtes, kes:

1) on läbi põdenud COVID-19 haiguse ning diagnoosi kinnitava SARS-CoV-2 testi tegemisest või diagnoosi kinnitamise kuupäevast ei ole möödunud rohkem kui 180 päeva (edaspidi *läbipõdenud*);

[RT III, 16.07.2021, 2- jõust. 19.07.2021]

2) on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaktsineerimise kuuri, saavutanud viimase vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui 270 päeva (edaspidi *vaktsineeritud*);

[RT III, 28.12.2021, 2- jõust. 01.02.2022]

2¹) on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaktsineerimise kuuri, saavutanud maksimaalse kaitse ja saanud pärast kuuri läbimist täiendava vaktsiinidoosi ning täiendavast vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui üks aasta;

[RT III, 15.10.2021, 2- jõust. 18.10.2021]

3) on võrdsustatud vaktsineerituga (edaspidi *vaktsineerituga võrdsustatu*). Vaktsineerituga võrdsustatuks loetakse isikut, kes on COVID-19 haiguse läbipõdemise järel saanud ühe doosi vaktsiini, saavutanud vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui 270 päeva või kes on pärast esimese vaktsiinidoosi saamist haigestunud COVID-19 haigusesse, on COVID-19 haiguse läbi põdenud ning diagnoosi kinnitava SARS-CoV-2 testi tegemise või diagnoosi kinnitamise kuupäevast ei ole möödunud rohkem kui 270 päeva. Juhul, kui isik haigestub COVID-19 haigusesse 14 kalendripäeva jooksul pärast esimese vaktsiinidoosi saamist, kohaldatakse tema suhtes läbipõdenute kohta alapunktis 1 sätestatud.

[RT III, 28.12.2021, 2- jõust. 01.02.2022]

6. Punktis 5 nimetatud maksimaalse kaitse saavutamise ajaks loetakse vastavalt tootja juhistele Pfizer/BioNTechi vaktsiini Comirnaty puhul 7 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi, AstraZeneca vaktsiini Vaxzevria ja Moderna COVID-19 vaktsiini puhul 14 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi ja Janssen COVID-19 vaktsiini puhul 14 kalendripäeva pärast ühte vaktsiinidoosi. Teiste käesolevas punktis nimetatama COVID-19 vaktsiinide puhul tuleb lähtuda konkreetse tootja juhistest maksimaalse kaitse saavutamise kohta. Läbipõdenute vaktsineerimisel ühe doosiga lähtutakse maksimaalse kaitse saavutamise puhul käesolevas punktis sätestatud aegadest.

[RT III, 23.08.2021, 1- jõust. 26.08.2021]

6¹. Kui läbipõdenud haigestub COVID-19 haigusesse uuesti ajal, mil tema eelmise diagnoosi kinnitava SARS-CoV-2 testi tegemisest või diagnoosi kinnitamise kuupäevast on möödunud rohkem kui 60 päeva, algab läbipõdenud COVID-19 haiguse diagnoosimisest või tervishoiuteenuse osutaja tehtud SARS-CoV-2 RT-PCR või SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi tegemisest uuesti 180-päevane periood, mil tema suhtes ei kohaldata punktis 3 sätestatud.

[RT III, 07.04.2022, 4- jõust. 12.04.2022, rakendatakse tagasiulatuvalt 13. oktoobrist 2021. a.]

7. [Kehtetu - RT III, 01.06.2021, 8- jõust. 02.06.2021]

8. Korralduses sätestatud õigusi ja kohustusi kohaldatakse ka isikutele, kes on lähikontaktset korralduse jõustumise ajal või kes on COVID-19 haiguse läbi põdenud või vaktsineeritud enne käesoleva korralduse jõustumist.

9. Enne käesoleva korralduse jõustumist vaktsineeritud isikute või vaktsineeritute võrdsustatud isikute maksimaalse kaitse saavutamise tähtaega arvestatakse vastavalt punktides 5 ja 6 sätestatule.

10. Punkti 5 alapunktis 3 kirjeldatud juhtude esinemisel enne käesoleva korralduse jõustumist loetakse isik vaktsineerituga võrdsustatud isikuks käesoleva korralduse tähenduses.

11. Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb järelevalvet Terviseamet, kaasates vajaduse korral ametiabi korras või muul seaduses sätestatud viisil Politsei- ja Piirivalveameti.

11¹. Korralduse punkti 6¹ rakendatakse tagasiulatuvalt 13. oktoobrist 2021. a.

[RT III, 07.04.2022, 4- jõust. 12.04.2022]

12. Korraldusega kehtestatud piirangud ja meetmed kehtivad korralduses nimetatud tähtajani, selle korralduse muutmiseni või kehtetuks tunnistamiseni haldusmenetluse seaduse § 53 lõike 1 punkti 4 ja lõike 2 punkti 3 ning § 66 lõike 2 punkti 1 alusel.

13. Korraldus jõustub 1. juunil 2021. a ja kehtib kuni 30. juunini 2022. a.

[RT III, 15.03.2022, 2- jõust. 16.03.2022]

14. Korraldus avaldada Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks karantiinis viibimise nõuded.

Karantiin on kehtestatud alates eriolukorrast ehk alates 26. märtsist 2020. a. Pärast eriolukorra lõppu kehtestas Vabariigi Valitsus alates 18. maist 2020. a karantiini COVID-19 haiguse diagnoosiga isikutele ning nende lähikondsetele kuni 1. juulini 2020. a. Alates 16. juulist 2020. a kuni 30. septembrini 2020. a kehtis Vabariigi Valitsuse 16. juuli 2020. a korraldus nr 257 „Karantiini kehtestamine koroonaviirusest SARS-

CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse diagnoosiga isikutele, nende isikutega koos elavatele või samas elukohas püsivalt viibivatele või haiguse diagnoosiga isikuga muul viisil lähikontaktis olnud isikutele”. Alates 1. oktoobrist 2020. a kuni 31. detsembrini 2020. a kehtis Vabariigi Valitsuse 29. septembri 2020. a korraldus nr 336 „Karantiini kehtestamine koroonaviirusest SARS-CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse diagnoosiga isikutele, nende isikutega koos elavatele või samas elukohas püsivalt viibivatele või haiguse diagnoosiga isikuga muul viisil lähikontaktis olnud isikutele”. Alates 1. jaanuarist 2021. a kuni 1. veebruarini 2021. a kehtis Vabariigi Valitsuse 17. detsembrini 2020. a korraldus nr 455 „Karantiini kehtestamine koroonaviirusest SARS-CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse diagnoosiga isikutele, nende isikutega koos elavatele või samas elukohas püsivalt viibivatele või haiguse diagnoosiga isikuga muul viisil lähikontaktis olnud isikutele”. Vabariigi Valitsuse 30. jaanuari 2021. a korraldus nr 47 „Karantiini kehtestamine koroonaviirusest SARS-CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse diagnoosiga isikutele, nende isikutega koos elavatele või samas elukohas püsivalt viibivatele või haiguse diagnoosiga isikuga muul viisil lähikontaktis olnud isikutele” kehtib alates 1. veebruarist 2021. a kuni 31. maini 2021. a.

Käesoleva korraldusega pikendatakse karantiini nõudeid ning kehtestatakse piirangud ja meetmed uueks perioodiks alates 1. juunist 2021. a.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 5 kohaselt lõpetatakse karantiin siis, kui nakkushaiguse levik on tõkestatud, nakkushaiguse tõrje nõuded on täidetud ja haiguskolle kahjutustatud. Kuivõrd viirus on väga kergesti nakkav, on nakkuse leviku tõkestamiseks karantiin nõude püsivalt kehtestamist haigetele ja tema lähikontaktsele soovitanud Vabariigi Valitsust nõustav teadusnõukoda. Seetõttu on Vabariigi Valitsuse eesmärk olnud hoida karantiini nõudeid kehtivana. Arvestades nakatumise näitajaid, haiguse leviku kiirust, haiguse võimalikku rasket kulgu ja asjaolu, et alates 17. maist 2021. a on avatud COVID-19-vastane vaksineerimine kogu Eesti elanikkonnale, kuid vaksineerimise võimaldamine kõigile sõltub jätkuvalt Eestisse jõudvatest vaksiniikogustest ning endiselt puudub haigusspetsiifiline efektiivne ravi, on nende piirangute pikendamine vajalik. 25. mai 2021. a seisuga lisandus ööpäevaga 160 positiivset testi. Rahvastikuregistri andmetel laekus enim uusi positiivseid testitulemusi Harju ja Ida-Viru maakonda, kus koroonaviirusega nakatumine tuvastati vastavalt 81 ja 30 inimesel (haigestumus 100 000 elaniku kohta on vastavalt 207,3 ja 550,4). Viimase 14 päeva haigestumus 100 000 elaniku kohta Eestis on 236,1. Haiglaravil on 189 inimest, neist intensiivravil 25 patsienti, kellest omakorda juhitaval hingamisel 13 patsienti. Nakatunuid on viimase 14 päeva jooksul 3138. Kuigi nakatumine ja haiglakoorumus on mõnevõrra vähenenud, ei ole nakkuse levik tõkestatud ning piirangute rakendamata jätmine võib taas kaasa tuua nakkuse leviku ja haiglakoorumuse suurenemise.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 34 kohaselt on igaühel, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks, riigikaitse huvides, loodusõnnetuse ja katastroofi korral, nakkushaiguse leviku tõkestamiseks, looduskeskkonna kaitseks, alaealise või vaimuhaige järelevalvetuse ärahoidmiseks ja kriminaalasja menetluse tagamiseks. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 alusel kehtestab Vabariigi Valitsus karantiini korraldusega, kui karantiini kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Korraldusega kehtestatava karantiini eesmärk on ennetada ja takistada koroonaviirusest SARS-CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse edasist levikut.

COVID-19 haigus vastab nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 2 lõike 2 alusel uudse ohtliku nakkushaiguse tunnustele, kuna COVID-19 on suure nakatuvusega haigus, mis levib kiiresti ja ulatuslikult ning mille kulg võib olla raske või eluohtlik, ja COVID-19 haiguse puhul puudub praeguse seisuga efektiivne ravi ning haiguse leviku plahvatusliku hoogustumise tagajärjel võib kujuneda olukord, kus hospitaliseerimist vajavate patsientide arv ületab haiglate ravivõimekust. Karantiin on vajalik inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, et ennetada ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava viiruse levikut. Korraldusega kehtestatav karantiin on vajalik nakkuskollete kontrolli alla saamiseks ja haiguse leviku pidurdamiseks.

Karantiin kehtestatakse isikutele, kes on saanud COVID-19 diagnoosi, ning diagnoosi saanud isikutega koos elavatele ja püsivalt samas elukohas või viibimiskohas viibivatele isikutele või isikutele, kes on olnud muul viisil haigega lähikontaktis. Uudsenä peab karantiini jääma ka isik, kellele tervishoiuteenuse osutaja on teinud SARS-CoV-2 RT-PCR või SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi, ning selle testi tulemus osutub positiivseks. Karantiini nõue nende suhtes on põhjendatud, sest viirus levib kiiresti ja võib põhjustada suurt tervisekahju ning iga väikseimgi haiguskolle võib piirangute efektiivse rakendamiseta tuua kaasa haiguse ulatusliku leviku ja koormuse tervishoiusüsteemile. Karantiinis viibivatele isikutele, kellel puuduvad viiruse sümptomid, nähakse ette erandid ja neil võimaldatakse põhjendatud juhtudel kodunt lahkuda. Lähikontaktsele on erandid lubatud juhul, kui isik jälgib oma tervist tähelepanelikult, järgib Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud meetmeid võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ja võtab kasutusele kõik võimalikud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. Seega ei ole viiruse sümptomiteta isikute liikumisvabadust ülemäära piiratud.

Kuigi vaksineerimisjärgse immuunsuse kestuse suhtes on uuringud alles käimas ning andmed on esialgsed, on Sotsiaalministeeriumi juurde moodustatud immunoprofülaktika ekspertkomisjon leidnud olemasolevatele andmetele toetudes, et pole alust arvata, et vaksineerimisjärgne immuunsus langeks vähemalt 6–8 kuu jooksul pärast vaksineerimiskuuri läbimist¹, ning et kõigi eelduste kohaselt kestab see veel kauem. Täpne aeg, kui kaua vaksineerimisjärgne immuunsus kestab ja millal oleks immuunsuse languse tõttu vajalik revaksineerimine, ei ole teada, sest uuringud käivad ja andmeid tuleb pidevalt juurde. Samuti tuleb arvestada, et praegu pole ka piisavalt teavet selle kohta, kui tõhus on hetkel Euroopa Liidus müügiloo saanud COVID-19 vaksiniidite kaitse viiruse uute tüvede vastu, kuid ka selles suhtes on uuringud käimas. Uute tüvede ilmnemisel võib selguda, et

Euroopa Liidus müügiloo saanud vaktsiinid ei paku nende vastu piisavat kaitset ning ka juba vaktsiinkuuri läbinutel tuleb end uuesti vaksineerida. Uute andmete saamisel tuleb üle vaadata ka karantiinivabastused ja nende asjakohasus.

Korralduse punktis 5 nähakse ette, et haiguse läbipõdenutele, vaksineeritutele ning vaksineerituga võrdsustatutele kohaldatakse lähikontaktset karantiinivabastust korralduses sätestatud perioodi jooksul.

Läbipõdemise järgne immuunsuse kestus on olemasolevate andmete põhjal vähemalt 6 kuud^{2,3,4,5}. Samas võib see immunoprofülaktika ekspertkomisjoni hinnangul ja olemasolevate andmete põhjal sõltuda sellest, kui raske on olnud COVID-19 haiguse kulgu. Immunoprofülaktika ekspertkomisjon soovib läbipõdenute vaksineerimist ühe töhustusdoosiga edasise piisava kaitse tagamiseks kuuendal kuul pärast läbipõdemist. Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC)⁶ hinnangul näitavad esialgsed andmed, et loomulikult teel saadud immuunsus väheneb aja jooksul ja ei pruugi pikalt püsida. Samas on olemasolevate andmete põhjal pärast läbipõdemist uuesti haigestumine vähemalt kuu kuu jooksul harv. Uute tüvede suhtes ei pruugi läbipõdemine aga kaitset pakkuda.

Korraldusega kehtestatakse karantiinivabastus üheks aastaks isikule, kes on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaksineerimise kuuri, saavutanud viimase vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning sellest ei ole möödunud rohkem kui üks aasta. Vaksineerimiskuuri läbinuks loetakse isik: 1) kahedoosilise vaktsiiniga vaksineerimise puhul pärast teise vaktsiinidoosi manustamist; 2) ühedoosilise vaktsiiniga vaksineerimise puhul pärast ühe vaktsiinidoosi manustamist. Karantiinivabastus ei teki kohe pärast vaksineerimiskuuri läbimist, vaid pärast vaksineerimiskuuri maksimaalse kaitse saavutamise aega. Maksimaalne kaitse tekib erinevate vaktsiinide puhul eri aja möödudes.

Üks aasta on hinnanguliselt optimaalne aeg, mille jooksul peaks laekuma andmeid immuunsuse kestuse ja revaksineerimise vajaduse kohta, sh uute tüvede vastu. Kuna andmete laekumise ja võimalike uute tüvede ilmnemise täpset aega on võimatu ennustada, jääb võimalus, et ka ühe aasta pikkust karantiinivabastuse aega tuleb mingil hetkel kas pikendada või lühendada. Seega on lisatud korralduse punkt 12, mis võimaldab korralduse tingimusi muuta, kui seda õigustab epidemioloogiline olukord.

Eestis alustati COVID-19 haiguse vastase vaksineerimisega 27. detsembril 2020. a, kasutades Pfizer/BioNTechi vaktsiini Comirnaty (2021. a 21. nädala seisuga on Eestisse tarnitud 470 340 doosi). Moderna COVID-19 vaktsiini on Eestisse 2021. a 21. nädala seisuga tarnitud 82 800 doosi, AstraZeneca vaktsiini Vaxzevria 252 000 doosi ja Janssen COVID-19 vaktsiini 19 600 doosi. 25. mai 2021. a seisuga on Eestis 442 089 isikut, kes on saanud vähemalt ühe vaktsiinidoosi, vaksineerimiskuur on lõpetatud neist 226 105 isikul.

Vaksineerituga võrdsustatuks loetakse isikut, kes on COVID-19 haiguse läbipõdemise järel saanud ühe doosi vaktsiini, saavutanud viimase vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning vaktsiinidoosi järgsest maksimaalse kaitse saavutamise eest ei ole möödunud rohkem kui üks aasta, või kes on pärast esimese vaktsiinidoosi saamist haigestunud COVID-19 haigusesse ning sellest, kui arst on isiku terveks tunnistanud, ei ole möödunud rohkem kui üks aasta. Juhul, kui isik haigestub 14 kalendripäeva jooksul pärast esimese vaktsiinidoosi saamist, loetakse ta läbipõdenuks ning tema suhtes kohaldatakse läbipõdenute kohta sätestatut.

Immuniseerimise tõendile kantakse andmed vaksineerimisel kasutatud vaktsiini, viimase vaktsiinidoosi manustamise aja jms kohta, kuid sellel ei kajastu maksimaalse kaitse tekkimise aeg, mida hakatakse lugema vaktsiinkuuri lõpetamise päevast ning mille kestus sõltub konkreetse vaktsiini ravimi omaduste kokkuvõttes nimetatud ajast.

Vaatamata korralduses nimetatud erisustele on vajalik, et lähikontaktid jälgiks oma tervist tähelepanelikult, järgiks Vabariigi Valitsuse ja Terviseameti kehtestatud meetmeid võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ja võtaksid kasutusse kõik muud võimalikud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. Samuti on oluline, et lähikontaktid kannaksid siseruumides (nt avalikus siseruumis, tööl, ameti- või haridusasutuses, spordi- ja vaba aja veetmise kohas jne), kus puututakse kokku inimestega, kellega ei elata samas kohas, kaitsemaski või kataksid muul viisil nina ja suu, et tõkestada potentsiaalset viiruse levikut (v.a korralduses märgitud erijuhtudel). Seega tuleb ka piirangust vabastatud lähikontaktidel kanda 10-kalendripäevase perioodi jooksul siiski maski või muud kaitsevahendit korralduses määratud kohtades. Nimetatud kohustus ei laiene alla 12-aastastele lastele või juhul, kui maski kandmine ei ole tervislikel põhjustel, töö või tegevuse iseloomu tõttu või muid olulisi põhjuseid arvestades võimalik.

Korralduse rakendussäte on vajalik täpsustamiseks, kuidas kohaldatakse korralduses sätestatut isikute suhtes, kes on lähikontaktid korralduse jõustumise ajal või kes on COVID-19 haiguse läbi põdenud või vaksineeritud enne käesoleva korralduse jõustumist.

Karantiini kehtestamisega nakatunutele ja nakkuskahtlusega isikutele tagatakse riskirühma kuuluvate, sh kroonilisi haigusi põdevate isikute, nõrgema immuunsüsteemiga isikute ja vanemaalaste isikute tervise kaitse. Riik peab tagama vastavalt põhiseaduse §-dele 16 ja 28 inimeste elu ja tervise kaitse, kuid oluline roll on ka

isikutel endil – seista hea nii oma perekonna, töökoha ja ühiskonna nõrgemate rühmade kui ka rahva tervise eest tervikuna.

Kuna nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 kohaselt tuleb karantiini puhul näha ette karantiini kehtivuse aeg ja seda ei saa kehtestada tähtajatult, on korralduse andmisel kavandatud, et korraldus kehtib kuni 31. detsembrini 2021. a (k.a). Kuupäeva valik lähtub sellest, et 31. detsembriks 2021. a on vaktsineerimise algusest Eestis möödunud enam-vähem üks aasta ning selleks ajaks on eeldatavasti avaldatud piisavalt usaldusväärseid uuringuid, et selgitada revaktsineerimise vajadust ning vaktsineerimise ja läbipõdemise järgse immuunsuse kestust ja toimet uute tüvede suhtes.

Nakkushaiguse leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korra- ja vaktsineerimise seaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha suurus on korra- ja vaktsineerimise seaduse § 23 lõike 4 kohaselt 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning hoida ära nakkushaiguse levik, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras vaide Vabariigi Valitsusele 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul, arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

¹<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMc2103916>

²<https://science.sciencemag.org/content/371/6529/eabf4063>

³https://www.gavi.org/vaccineswork/natural-immunity-covid-19-may-be-long-lasting?gclid=EA1aIQobChMI0MaQ7uGR8AIVBHYYCh1mDAihEAAYAiAAEgJFYPD_BwE

⁴<https://science.sciencemag.org/content/371/6529/eabf4063>

⁵[https://www.cell.com/immunity/fulltext/S1074-7613\(20\)30445-3](https://www.cell.com/immunity/fulltext/S1074-7613(20)30445-3)

⁶European Centre for Disease Prevention and Control

Vabariigi Valitsuse 7. aprilli 2022 korraldusega nr 118 tehtud muudatuse põhjendused

Korraldusegamuudetakse Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2021. a korraldust nr 305 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“, Vabariigi Valitsuse 28. mai 2021. a korraldust nr 212 „Karantiini kehtestamine COVID-19 haiguse diagnoosiga või positiivse testi tulemusega isikutele ja nende isikutega lähikontaktis olnud isikutele“ ning Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldust nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“.

Korraldusemuutuse eesmärk on pikendada alla 18-aastaste vaktsineerimistõendi kehtivust jaisolatsioonis viibimise vabastuse aega. Samuti kehtestatakse ajavahemik kahe COVID-19-ssehaigestumise alguse vahel. Ajavahemiku kehtestamine annab isikule õiguse luua uus läbipõdemistõend enne varasema kehtivuse lõppu, kui isik juhtub olemasolevatõendi kehtivuse ajal uuesti haigestuma.

Praegukehtib alla 18-aastase isiku vaktsineerimistõend riigipiiri ületamiseks üks aasta ja kolm kuud. Euroopa Komisjon on aga 29. märtsil 2022. a vastu võtnud määruse (EL) 2021/953¹ muudatuse², mille alusel alaealiste vaktsineerimistõend kehtib kuni täisealiseks saamisenivõi kuni on möödunud 270 päeva viimasest vaktsiinidoosist. Praegu on reisilõpetuse alaealine vabastatud isolatsioonist, kui tema vaktsineerimisest on möödunud aasta ja kolm kuud. Nii kaua on vaktsineeritud alaealised õigus karigipiiri ületada Eestisse sisenemise eesmärgil, kui tullakse kolmanda riigist ja ei esine haigusnähte. Korralduse muudatuse tulemusel aga pikeneb isolatsioonivabastus ja riigipiiri ületamise võimalus ajani, mil ta saab täisealiseks, või kui alaealine on vahetult enne täisealiseks saamist end vaktsineerinud, kuni viimasest vaktsiinidoosist ei ole veel möödunud 270 päeva.

COVID-19 haiguse läbi põdenud isik saab endale läbipõdemistõendi, mis kehtib 180 päeva. Praeguse korralduse alusel, kui inimene juhtub 180 päeva sees uuesti haigestuma, ta uut läbipõdemistõendit ei saa. Korralduse muudatuse tulemusel, kui inimese kahe COVID-19-sse haigestumise vahe on rohkem kui 60 päeva, on tal õigus uuele läbipõdemistõendile, mis kehtib samuti 180 päeva.

Alla 18-aastaste vaktsineerimistõendikehtivuse pikendamist reguleerivad sätted jõustuvad avaldamisel Riigi Teatajas. Kuna eespool nimetatud otsekohalduva ELi määruse muudatuse järgi tuleb sedarakendada alates 6. aprillist 2022. a, siis rakendatakse sätteid ka korraldustealusel tagasiulatuvalt alates 6. aprillist 2022. a.

Uueläbipõdemistõendi loomist reguleerivad sätted jõustuvad 12. aprillil 2022. a ja neid kohaldatakse tagasiulatuvalt 13. oktoobrist 2021. a, kuna läbipõdemistõendit on võimalik tagasiulatuvalt genereerida terviseinfosüsteemis. Tervise ja Healu Infosüsteemide Keskuse (TEHIK) arendusvõimaldab 180 päeva tagasiulatuvalt tõendeid luua, mis on ühtlasi läbipõdemistõendi kehtivusaeg. Näiteks kui inimene oli COVID-19 haigesseptembris 2021 ja nakatus uuesti jaanuaris 2022 ning mõlemal korral tegi ka SARS-CoV-2 PCR testi, on tal nüüd õigus tagasiulatuvalt luua jaanuaris põetud haigustõendav läbipõdemistõend.

Kui nakkushaiguseleviku tõkestamise meetet nõuetekohaselt ei täideta, rakendatakse korra- ja kaitseseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha suurus on korra- ja kaitseseaduse § 23 lõike 4 kohaselt 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning hoida ära nakkushaiguse levik, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras vaide Vabariigi Valitsusele 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

¹Määrusega (EL) 2021/953 on kehtestatud koostalitlusvõimeliste COVID-19 vaksineerimis-, testimis- ja läbipõdemistõendite (ELi digitaalne COVID-tõend) väljaandmise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik eesmärgiga hõlbustada tõendi omajavaba liikumise õiguse kasutamist COVID-19 pandeemia ajal.

²[https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2022\)2050&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2022)2050&lang=en) (kättesaadav seisuga 05.04.2022).